

پیامدهای هرسی نین در برش ورکمر و مقایسه با البرز و ایران مرکزی

مجید اعلایی ، دانشجوی کارشناسی ارشد موسسه آموزش عالی کرمان ، مدیر اکتشاف معدن شرکت احرار سپاهان،
Aalaeimajid@ymail.com

مهدی یزدی، دکتری زمین شناسی از دانشگاه استرالیا، ۱۹۹۵، عضو هیئت علمی دانشگاه اصفهان،
Yazdimehdi@yahoo.com

محمد داستانبور، دکتری زمین شناسی از دانشگاه انگلستان، ۱۳۷۰، عضو هیئت علمی موسسه آموزش عالی کرمان،
Mohammad.dastanpour@yahoo.com

علی بهرامی، دکتری زمین شناسی از دانشگاه اصفهان، ۱۳۹۰، عضو هیئت علمی دانشگاه اصفهان،
Bahrami_geo@yahoo.com

چکیده:

منطقه مورد مطالعه در برگه زمین شناسی طرق با مختصات جغرافیایی ۵۶۶۰۱۸ و ۳۷۰۱۵۰۲ (در سیستم UTM) واقع در حاشیه غربی پلیت ایران مرکزی و چسبیده به حاشیه شرقی بخش سنندج - سیرجان می باشد. بررسی نهشته های پالئوزوئیک بالایی در برش ورکمر در شمال اصفهان بر مبنای ماکروفسیل ها و میکروفسیل ها صورت پذیرفته است. بررسی کنودونت های این برش منجر به شناسایی چهار زیست زون شد که شامل *Lower-Middle Varcus Zone*, *Late Varcus Zone*, *Subterminus Fauna*, *Insita Fauna* است. بر مبنای کنودونت های شناسایی شده سن زیوتین تا فرازین آغازین برای سازند بهرام در این ناحیه در نظر گرفته شده است. در این منطقه رسوبات پرمین با یک نبود چینه شناسی بر روی نهشته های دونین قرار گرفته اند. نبود کربونیفر در این منطقه حاکی از وجود یک نبود چینه شناسی و حوضه های رسوبی با پستی و بلندی زیاد در اثر هورست و گراین می باشد که گویای حرکات قائم خشکی زایی هرسی نین است. کلید واژه ها: دره ورکمر، هرسی نین، پالئوزوئیک بالایی، کنودونت، البرز، ایران مرکزی

Abstract:

The study area is located at the Tarq area with 39S 566018 3701502 (WGS 84) coordinates. This area is situated on the western edge of the central Iran, attached to the eastern part of Sanandaj-Sirjan zone. This research was carried out in upper Paleozoic deposits. The Varkamar section can be dated based on microfossil and macrofossil as Givetian to Early Frasnian (Middle to Late Devonian), Bahram Formation.

A paraconformity between Devonian and Early Permian sediments can be traced in area based on recovered conodonts and four biozones were identified as *Lower to Middle Varcus Zone*, *Late Varcus Zone*, *Subterminus Fauna*, *Insita Fauna* In the studied area, lack of Carboniferous system and Famienian stage (Late Devonian), indicates that the sedimentary basins were paleoreliefs due to the presence of horst and graben systems. And also is evidence to vertical Hercynian epirogenic movements.

Paraconformity between Permian and Devonian of Iran can be seen in many other places such as Central Iran, Zagros and Alborz.

مقدمه :

یکی از مهم ترین فازهای پالئوزوئیک که بر روی پلیت ایران تأثیر به سزایی داشته و به صورت حرکات قائم عمل کرده است رخداد هرسی نین است که منجر به تشکیل حوضه های کم عمق رسوب گذاری، شرایط خشکی و فرسایش نهشته های قبل از پرمین و ایجاد فرازمین ها و فروزمین های بسیار در ایران گردیده است.

در ردیف های کربونیفر ایران، دو ناپیوستگی رسوبی در خور توجه دارد که می تواند وابسته به حرکت های زودرس، حرکت های اصلی و یا اثرات دیررس رخداد هرسی نین باشد. براساس داده های دیرینه شناسی، نخستین ناپیوستگی رسوبی، به تقریب، به سن ویزن میانی است. ناپیوستگی دوم به سن پس از اشکوب نامورین است که تا اواخر کربونیفر پسین و یا اوایل پرمین ادامه داشته است.

حرکات قائم و خشکی زایی هرسی نین در شمال شرق کشور (حاشیه جنوبی صفحه توران) همراه با دو فاز جایگزینی توده های کالک آلکالن (پالئوزوئیک بالایی و مزوزوئیک پایینی) و کمرندهای افیولیتی می باشد که نشان دهنده خط درز هرسی نین و بسته شدن اقیانوس هرسی نین (دریای تتیس فرعی)، بین ایران مرکزی شمالی و جنوب روسیه، ضمن پالئوزوئیک